

Til kommuner og fylkeskommuner, private barnehageeiere og private skoleeiere

Deres ref

Vår ref

Dato

24/2611

12. juni 2024

Trygge digitale læringsmiljøer i skolen – klar henstilling

Regjeringen og KS ønsker å bidra til å forebygge seksuelle overgrep mot barn og å forhindre kontakt mellom barn og potensielle overgripere som opererer på internett. Regjeringen og KS anbefaler derfor sterkt alle skoleeiere å implementere Kripos' liste over nettsider i lokale sperrer og blokkeringsfiltre.

Vi viser til vedtak 5791 i Stortinget (2023-2024), der det heter at «Stortinget ber regjeringen sterkt anbefale og følge opp at barnehage- og skoleeiere installerer Kripos sitt blokkeringsfilter eller vurderer andre filtre som effektivt sperrer tilgang til uønskede medier og innhold på digitale enheter som brukes av barn i barnehagen og elever i grunnskolen.»

Vedtaket viser til en liste fra Kripos over nettsider som man vet brukes til å forlede barn eller som er laget for voksne hvor formålet er sjekking, dating eller seksuelle tjenester. Denne listen kan implementeres som blokkeringsliste i skolens nettverk og på bruker- og enhetsnivå for å forebygge seksuelle overgrep mot barn, og forhindre kontakt mellom barn og potensielle overgripere som opererer på internett. Kripos sin anbefaling om å begrense tilgangen til disse sidene gjelder for grunnskolen. Skoleeiere, kommunale og private, kan få tilgang til listen ved å rette en forespørsel til kommunens politikontakt, som koordinerer med Kripos. Fylkeskommuner som ønsker å implementere tiltaket for sine videregående skoler kan ta direkte kontakt med Kripos.

Politiets erfaringer fra straffesaker og annen tilgjengelig informasjon tilsier at personer med seksuell interesse for barn, oppsøker barna på de plattformene barna bruker på internett. Politiet har i en rekke etterforskninger også sett at barn oppsøker nettsider som er laget for voksne. Dette øker risikoen for å bli utsatt for seksuelle overgrep. Kripos har derfor laget en liste over nettsider som kan øke risikoen for forledelse og seksuell utnyttelse av barn.

Listen omfatter:

- Nettsider med funksjon for videosamtale med tilfeldige fremmede
- Datingsider med 18 års grense
- Nettsider som ifølge etterretningsinformasjon er laget med formål om å forlede barn

Det er viktig å merke seg at Kripos-listen alene ikke er tilstrekkelig for å beskytte barn mot uønsket og skadelig innhold, da listen kun søker å forebygge seksuelle overgrep. Andre typer tekniske sperrer, innholdsfiltere og organisatoriske tiltak må iverksettes for å begrense at elevene utsettes for uønsket og skadelig innhold som pornografi, reklame, kommersielt press, vold, hatefulle kommentarer, negativ påvirkning og feil- og desinformasjon, som falske nyheter, konspirasjonsteorier og propaganda. Kommunene, fylkeskommunene og private barnehage- og skoleeiere har ansvar for å ivareta barnas sikkerhet og personvern når de tar i bruk digitale enheter. Vi forventer derfor at kommuner, fylkeskommuner og private barnehage- og skoleeiere sørger for tiltak for å beskytte barn mot eksponering av uønsket og skadelig innhold samt håndtering av potensielt skadelige hendelser.

Lokale løsninger kan bestå av tekniske sperrer eller blokkeringsfiltere som hindrer tilgang til uønsket og skadelig innhold, og som også inneholder listen over nettsider fra Kripos. Vi viser for øvrig til Utdanningsdirektoratets veileder «Hvordan beskytte barn mot skadelig innhold på nett?». Veilederen vil bli oppdatert høsten 2024, i et samarbeid mellom Utdanningsdirektoratet og KS, og som ledd i oppfølgingen av Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole. Vi presiserer at Child Sexual Abuse Anti Distribution Filter (CSAADF), som er et filter implementert i samarbeid mellom Kripos og internettleverandører om blokkering av overgrepsmateriale, ikke er det samme filteret som omtales i Vedtak 579.

I tillegg til innføring og bruk av hensiktsmessige sperrer og blokkeringsfiltere, er det viktig at skoleeier arbeider for å styrke elevenes digitale dømmekraft og at skolene arbeider for trygge skolemiljø, også digitale. Vi viser for øvrig til Utdanningsdirektoratets veiledninger og ressurser, samt prosjektet SkoleSec i KS.

Med hilsen

Kari Nessa Nordtun
Kunnskapsminister

Gunn Marit Helgesen
Styreleder